

Все и трохи більше про
ЛОГОПЕДА

Чулакова Дар'я

Зміст

- Загальні відомості про логопедію
- Термінологія
- Характеристика вчителя-логопеда
- Вимоги до спеціаліста
- Прилади логопедичного набору
- Логопедичні вправи
- Поради для батьків
- Логопедія у розвагах
- Використана література

Загальні відомості про логопедію

Логопедія — наука про порушення мовлення, методи їх попередження, виявлення й усунення засобами спеціального навчання й виховання. Логопедія вивчає причини, механізми, симптоматику, перебіг, структуру порушень мовленнєвої комунікації, системи корекційного впливу.

Об'єктом логопедії є людина з порушеннями мовлення. Спеціаліст з виправлення цих порушень називається логопедом.

Мета логопедії — розробка системи подолання і профілактики мовних розладів, а також вивчення, навчання, виховання людей з порушеннями мовлення, зокрема такими як затинання, алалія, дислалії, афазія, дизартрія.

Завдання логопеда

1. Створення єдиного корекційно-навчального простору.
2. Обладнання предметно-розвивального середовища, яке стимулює мовленнєвий і особистісний розвиток дитини.
3. Пропаганда логопедичних знань серед батьків, педагогів та населення.
4. Інтегрування зусиль педагогів, дітей та батьків з метою корекції мовленнєвих порушень.

ТЕРМІНОЛОГІЯ

Аграматизм – порушення розуміння та вживання граматичних засобів мови.

Алалія – відсутність або недорозвинення мови внаслідок органічного ураження мовних зон кори головного мозку у внутрішньоутробному або ранньому періоді розвитку дитини. Розрізняють моторні та сенсорні алалії.

Амімія – відсутність мімічних рухів, спостерігається при парезах та паралічах.

Артикуляція – діяльність мовних органів, пов'язана з проголошенням звуків мови та різних їх комплексів, що становлять склади, слова.

Аутизм – замкнутість, відстороненість від реального світу, занурення у світ своїх внутрішніх переживань.

Афазія – повна чи часткова втрата мови, обумовлена локальними ураженнями мозку.

Афонія – повна відсутність голосу.

Брадилалія – патологічно уповільнений темп промови.

Гамматизм – недолік вимови звуків г, г'.

Дисграфія – порушення письма.

Дислалія – порушення звуковимови при нормальному слуху та збереженні іннервації мовного апарату.

Дислексія – порушення процесу читання.

Дизартрія – порушення вимови з боку мови, зумовлене недостатністю іннервації мовного апарату.

Заїкання – порушення темпо-ритмічної організації мови, обумовлене судомним станом м'язів мовного апарату.

Каппацизм – недолік вимови звуків до, к'.

Контамінація – помилкове відтворення слів, що полягає в об'єднанні в одне слово складів, що належать до різних слів.

Ламбдацизм – неправильна вимова звуків л, л'.

Мутизм – припинення мовного спілкування з оточуючими внаслідок психічної травми.

Недорозвинення мови – якісно низький рівень сформованості порівняно з нормою тієї чи іншої мовної функції чи мовної системи загалом.

Загальне недорозвинення мови (ЗНР) – різні мовні розлади, у яких в дітей віком порушено формування всіх компонентів мовної системи, які стосуються звукової і смислової сторони.

Парафазія – порушення мовного висловлювання, що виявляється в неправильному вживанні звуків або слів в усному та письмовому мовленні.

Ринолалія – порушення тембру голосу і звуковимови, обумовлене анатоμο-фізіологічними дефектами мовного апарату.

Ротацизм – неправильна вимова звуків р, р'.

Сигматизм – недолік вимови свистячих і шиплячих звуків.

Тахілалія – патологічно прискорений темп промови.

Фонетико-фонематичне недорозвинення мови – порушення процесів формування вимовної системи мови у дітей з різними мовними розладами внаслідок дефектів сприйняття та вимови фонем.

Ехолалія – автоматичне повторення відразу за їх відтворенням.

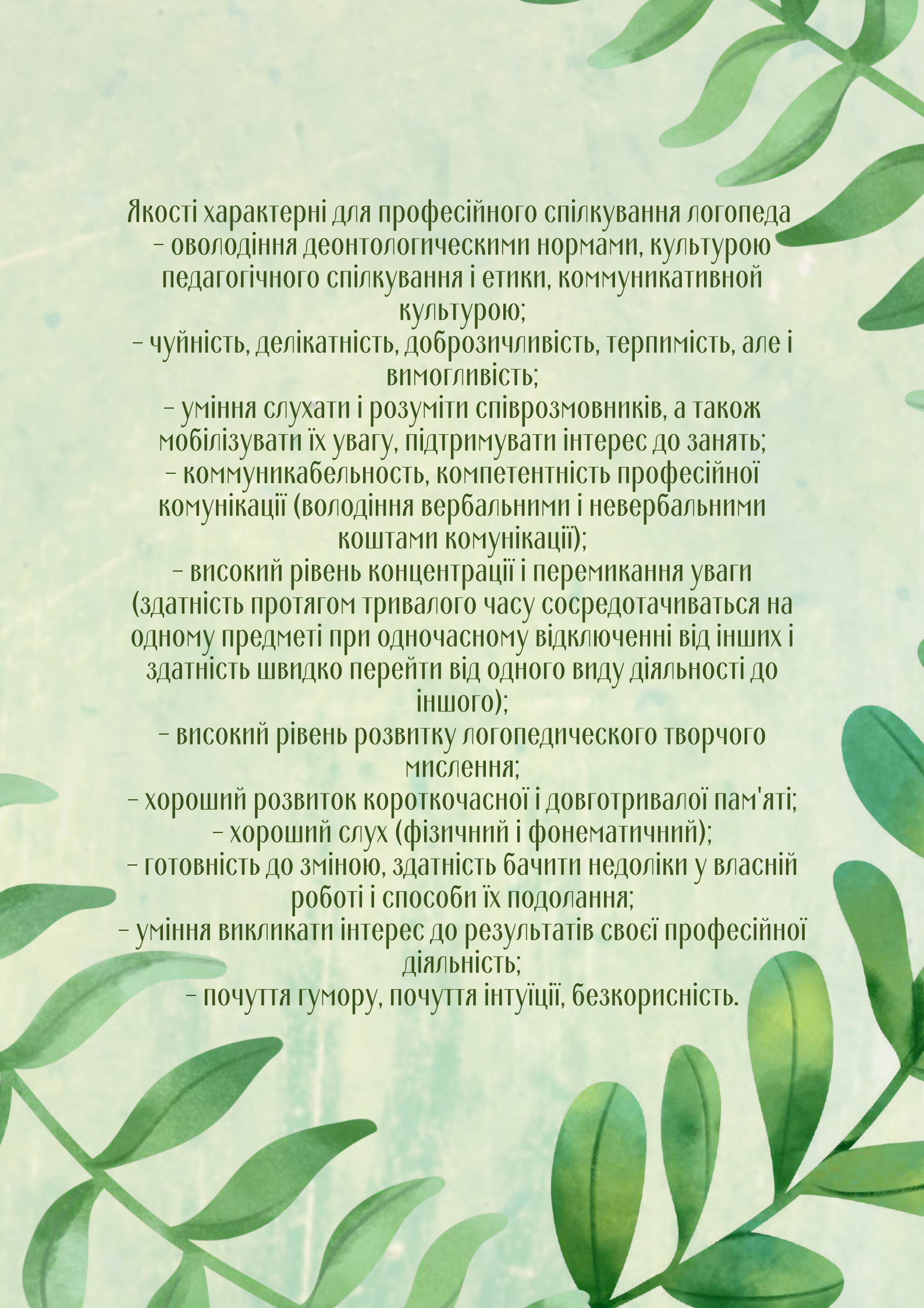
ХАРАКТЕРИСТИКА ВЧИТЕЛЯ- ЛОГОПЕДА

Особистісні якості:

- гуманистическая переконаність;
- цивільна етична зрілість;
- пізнавальна і педагогічна спрямованість;
- захопленість професією;
- любов до дітей;
- вимогливість до себе і навколишнім;
- справедливість, витримка і самокритичність;
- педагогічна творча уява і спостережливість;
- щирість, скромність, відповідальність, твердість і послідовність в словах і діях і інш.

Ознаки професіоналізму:

- розуміння призначення професії, її соціальної значущості;
- оволодіння компонентами педагогічної техніки і майстерністю;
- адекватне використання логопедических технологій, досягнення високих результатів в логопедической корекції і їх стабільність;
- усвідомлені, творчі дії в професійному середовищі, усвідомлення індивідуальної відповідальності за результати діяльності;
- стійкість до професійних перевантажень, відсутність втомних симптомів "емоційного згорання";
- віднесення себе до професійної спільності.

-
- Якості характерні для професійного спілкування логопеда
- оволодіння деонтологічеськими нормами, культурою педагогічного спілкування і етики, комунікативної культурою;
  - чуйність, делікатність, доброзичливість, терпимість, але і вимогливість;
  - уміння слухати і розуміти співрозмовників, а також мобілізувати їх увагу, підтримувати інтерес до занять;
  - комунікабельність, компетентність професійної комунікації (володіння вербальними і невербальними коштами комунікації);
  - високий рівень концентрації і перемикування уваги (здатність протягом тривалого часу сосредотачиватсь на одному предметі при одночасному відключенні від інших і здатність швидко перейти від одного виду діяльності до іншого);
  - високий рівень розвитку логопедического творчого мислення;
  - хороший розвиток короткочасної і довготривалої пам'яті;
    - хороший слух (фізичний і фонематичний);
  - готовність до зміною, здатність бачити недоліки у власній роботі і способи їх подолання;
  - уміння викликати інтерес до результатів своєї професійної діяльності;
    - почуття гумору, почуття інтуїції, безкорисність.

Вимоги до спеціаліста

- організація своєчасного виявлення мовних порушень, проведення диференціальної діагностики різних форм порушень мови, здійснення поглибленого психолого-педагогічного обстеження осіб з порушеннями мови;
- проектування і організація коррекційно-педагогічного процесу з дітьми з порушеннями мови в різних типах освітніх установ;
- планування, організація і проведення логопедических занять в різних типах установи утворення і охорони здоров'я;
- консультування осіб з порушеннями мови, батьків і педагогів дітей з відхиленнями в мовному розвитку з проблем навчання, розвитку, життєвого і професійного самовизначення;
- здійснення психолого-педагогічної діяльності по профілактиці відхилень в психофізическом розвитку, мовних порушень; попередження соціальної дезадаптації дітей з порушеннями мови;
- здійснення просвітницької діяльності, розробка методичних матеріалів з питань коррекційно-педагогічної роботи;
- взаємодія з іншими фахівцями, супроводжуючими дитину з порушеннями мови, організація і здійснення управлінської діяльності учбового закладу;
- використання елементів науково-дослідної діяльності, організація і здійснення процесу професійного самообразование.

ПРИЛАДИ ЛОГОПЕДИЧНОГО НАБОРУ

Водяні свистки
Мильні бульбашки
Жувальні намиста
Звукові кубики
Картки для
вивчення
правильного
розташування
мовного апарату

Кольорові
логопедичні
дзеркала
Прорізувачі для
олівців
Затяжки
Трубки щелепи
Веселі масажери для
обличчя та багато
іншого

ЛОГОПЕДИЧНІ ВПРАВИ

ЦІКАВА СТАТИКА

- «Віконце». Рот широко відкрити і в подальшому утримувати це положення.
- «Брамка». Губи розтягнуті в усмішці, зуби залишаються щільно стиснутими.
- «Хоботок». Зуби щільно стиснути, губи витягнуті вперед, немов хоботок слоненяти.
- «Млинець». Широкий, розпластаний язик спокійно покласти на нижню губу, рот напіввідкритий.

ТРЕНУЮТЬСЯ ВСІ!

- «Образа». Покусати нижніми передніми зубами верхню губу не менше 10–15 разів. Нижня щелепа максимально висунута вперед.
- «Конячка, яка фиркає». Губи розслабити, пофиркати, наслідуючи конячці. Повторити не менше 10 разів.

ЯЗИК-ТРУДІВНИК

- «Гойдалки». Вузький язик поперемінно тягнеться то до носа, то до підборіддя. Нижня щелепа при цьому опущена, її положення фіксовано, рот широко відкритий.
- «Маляр». Рот широко відкрити. Довгий вузький язик, немов кисть маляра, старанно «фарбує» піднебіння вздовж і поперек. Нижня щелепа нерухома.

Розмовляйте зі своєю дитиною під час всіх видів діяльності, таких як приготування їжі, прибирання, гра, прогулянка і т.д. Говоріть про те, що ви бачите, що робить дитина, що роблять інші люди і що бачить ваша дитина.

Виконуйте дихальну гімнастику!
Дихальна вправа “Зітріємо ручки”
Зліпити уявну снігову бабу, а потім дихати у долоні, вимовляючи звук «х-х-х», ніби зігрівати їх!

Виконуйте артикуляційну гімнастику!

ПОРАДИ ДЛЯ БАТЬКІВ

Розвивайте дрібну моторику рук!

- Пальчикова гімнастика – це ігрові вправи для розвитку дрібної моторики (мається на увазі розвиток рухливості пальців та кистей рук дитини). Вправа «Моя родина».

Це дідусь,
А це бабуся,
Це татусь,
А це матуся,

А малюк, звичайно, я –
Ось і вся моя сім'я.

По черзі згинати пальчики до долоньки, а зі словами «Ось і вся моя сім'я» другою рукою охоплювати весь кулачок.

Розвивайте фонематичне сприйняття дитини!

“Повтори!”

Запропонуйте дитині повторити за вами склади
– та-та-да – пі-пи – ат-от
– па-па-ба – мі-ми – ум-ом
– ка-ка-га – ді-ди – іт-ит
– ва-ва-фа – кі-ки – ек-єк

ЛОГОПЕДИЯ У РОЗВАГАХ КІНО-ПОРАДИ

Король говорит! (2010)

Безумная Луна (1987)

Звёздочки на земле (2007)

ВИКОРИСТАНА ЛІТКРАТУРА

1.<http://bessarabjulia.blogspot.com>

2.<http://2.liamlogopedia.com.ua/ru/rodyte/slovar-lohopedycheskykh-termynov/>

3та4.http://4ua.co.ua/pedagogics/zb3ac69b4c43b88421216d26_0.html

5.<https://mental.ua/logopedichne-obladnannya-dlya-zanyat/>

6.<https://uagolos.com/domashnia-lohopediia-30-vprav-dlia-rozvytku-dytiachoho-movlennia/>

7.<http://www.ircvoznesen.pp.ua/10-простих-порад-батькам-від-логопеда/>